

معرفی تعاون و حقوق

تعاون که همان مصدر باب تفاعل بوده و در ادبیات فارسی به معنای یکدیگر را یاری کردن و همیاری است از اصل «عون» به معنای یاری کردن مشتق شده است.

تعاون در اصطلاح علمی عبارتست از تمرکز امکانات و سعی، تلاش، کوشش و مساعی افراد بشر و استفاده بهینه و عملی از آن در راه حصول به اهدافی معین و نهایتاً رفع نیازهای مشترک و متقابل افراد، معادل کلمه تعاون همان COOPERATION است بطوریکه این کلمه در زبان فرانسه به معنا و مفهوم عمل، مشارکت و نهایتاً شرکت در یک کار مشترک است و در زمان انگلیسی معنی و مفهوم عام تعاون همان کارکردن با همدیگر برای یک مقصود و هدف و تجمع برای انجام دادن یک امر مشترک و اشتراکی و در نهایت عمل و همکاری اقتصادی میباشد.

((حقوق)) مجموع قواعدی است که بر جامعه حکومت میکند. روابط افراد بشر را در هر اجتماع بشری با یکدیگر تنظیم کرده، زندگی اجتماعی افراد بشر را برای زیستن و همکاری با همدیگر نظم و ترتیب میدهد و در نهایت بواسطه پیروی افراد از حقوق یاد شده برقراری و حفظ آرامش و امنیت در جامعه را موجب شده و نهایتاً انجام عملی آن قواعد را جهت زیستن در کنار همدیگر تضمین می نماید.

مجموع قواعد حقوقی که به پاره ای از روابط و همچنین فعالیتها و مشارکت افراد مربوط میباشد بنام آن روابط یا فعالیتها نامیده میشود مانند مجموع قواعد حقوقی که به روابط و فعالیتهای تعاونی مربوط بوده و تحت عنوان ((حقوق تعاون)) درباره آنها بحث و گفتگو میشود.

در معرفی حقوق تعاون بطور اجمالی میتوان عنوان نمود که

((حقوق تعاون مجموع قواعدی است که بر تأسیس، تثبیت، فعالیت و نهایتاً اداره امور تعاونیها حکومت میکند و جهت نیل به اهداف عملی و پیش بینی شده در بخش تعاون دولت ضامن اجرای آنهاست))

معرفی قانون بخش تعاونی

قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران در سیزدهم شهریور ماه سال 1370 تصویب شده و به موجب قانون اصلاحی مصوب پنجم مهرماه سال 1377 اصلاحاتی در آن پدید آمده که مشتمل بر 71 ماده میباشد. ضمناً از خصوصیات دیگر قانون بخش تعاونی ایجاد وزارت تعاون و اتاق تعاون میباشد.

اهداف قانون بخش تعاونی

ماده نخست قانون بخش تعاونی اهداف هفتگانه ذیل را برای بخش تعاون تعیین میکند.

- 1- ایجاد و تأمین شرایط و امکانات کار برای همه (عموم مردم) به منظور رسیدن به اشتغال کامل
- 2- قرار دادن وسایل و ابزار و وسایل مورد نیاز برای انجام دادن کار عملی در اختیار کسانی که قادر هستند کاری را انجام داده ولی بعلت نداشتن ابزار و وسایل مورد نیاز کار عملاً بیکارند.
- 3- پیشگیری از تمرکز و تداول ثروت و نهایتاً قدرت در دست افراد و گروههای خاص به منظور تحقق عدالت اجتماعی و لزوم فقرزدائی بطریق عملی

4- ممانعت از کارفرمای مطلق شدن دولت و لزوم فعال نمودن بخش خصوصی

- 5- لزوم بکارگیری افراد متخصص و صاحب فکر و نهایتاً قرار گرفتن مدیریت و سرمایه و منافع حاصله از کار و تلاش در اختیار نیروی کار و ترغیب به بهره برداری مستقیم از حاصل تلاش، کوشش و کار خود
- 6- پیشگیری عملی از انحصار، احتکار و تورم و ... به غیر

7- در سایه شفاف سازی فعالیتی توسعه و گسترش و تحکیم مشارکت و تعاون عمومی بین عموم مردم

مضافاً تبصره ماده نخست متذکر میشود که اهداف یاد شده بشرح فوق بایستی با رعایت ضرورتهای حاکم بر برنامه ریزی عمومی اقتصاد کشور در هر یک از مراحل رشد عملی گردد.

با عنایت به اصل 43 قانون اساسی کشور عزیزمان براساسی معلوم و مشخص می شود که اهداف موضوع ماده یکم قانون بخش تعاونی بنابر منطوق مدلول مطابقی و روح این اصل تنظیم شده است بویژه بندهای یک الی چهار و تبصره آن که همان مسائل درج شده در بندهای پنجم اصل چهل و سوم قانون اساسی بوده و از آنجائیکه این اصل از قانون اساسی در واقع در مقام تعیین ضوابط و مقررات عملی برای تأمین استقلال اقتصادی و ریشه کن کردن فقر و محرومیت و فراهم نمودن امکانات کار برای عموم مردم در کشور عزیزمان میباشد بایستی گفت که قانون بخش تعاونی با تعیین اهداف مذکور به تبع قانون اساسی کشورمان صلاحیت والائی برای بخش تعاونی قائل شده و وظایفی بس خطیر بر عهده آن گذاشت است.